

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ LLEGISLATIVA

CONSEVACIÓ Y FOMENT DEL ARBRAT

Las ventatjas que tant al bé públich com á la salut dels individuos reportan los arbres, son per tothom reconegudas y apreciadas; pero l' interés particular, cert menyspreu de las lleys, y sobre tot, en lo que 's refereix á las petitas localitats, la creencia de que en los perteneixents al Estat, podia tallarse tota classe d' arbres é introduhir en aquells los bestians de tota mena, ha donat per resultat que riquesa tan important, no sols baix lo punt de vista de son valor intrínsech, sino per lo que contribueix al desarrollo y existencia de las generacions, marxi ab estremada lentitut pe 'l camí de la prosperitat y ufana á que tots aspiran.

Pera que del estat de decadencia s' elevi á altre mes prosper, lo ministre de Foment ha publicat en la *Gazeta* una real ordre dictant algunas disposicions que responen á la necessitat, per tots reconeguda, de conservar las grans masses arbóreas posantlas á cubert de las criminals fetxorías dels danyadors que, á part de la falta de respecte á la propietat y á las lleys y dels graves perjudicis que causan als interessos públichs, crean hábits d' immoralitat y produheixen prácticas abusivas que es precís corretgir ab má ferma.

Heus aquí la part dispositiva de la real ordre á que 'ns venim referint:

1.er Que 's recomani á la Guardia civil y empleats del ram de Monts que perseverin ab lo major zel en la misió d' exercir la mes esquisida y assidua vigilancia dels monts públichs con-

fiats á sa custodia, pera que tingan lo mes exacte compliment las ordenansas, lleys y reglaments. presentant al efecte las denuncias corresponents á las faltas reconegudas.

2.ª Que s' encaresca á las autoridades administrativas y 's signifiqui al ministeri de Gracia y Justicia, pera que recomani als funcionaris que d' ell dependescan, la major activitat en la sustanciació y terme dels espedients y processos incohats contra 'ls danyadors dels monts públichs, no ometent las salas de justicia remetre als gobernadors de las provincias respectivas, pera que aquestos las passin als enginyers gefes dels districtes forestals, una copia de las sentencias fermas que recaiguin en las causas instruidas sobre danys de tota classe en los monts públichs, com disposa la real ordre dictada per dit departament en 14 d' octubre de 1880.

3.ª Que s' encarregui als Gobernadors lo puntual cumplimiento de las reglas 2.ª y 3.ª de la real ordre de 4 de juliol de 1878, y que s' exigisca la mes estreta responsabilitat als funcionaris públichs que tolerin las faltas que pугan cometre 's ó mostrin negligencia en lo despaig dels espedients que á la indicada classe d' infraccions se referescan, confiant la magestat en que 'ls indicats funcionaris secundarán ab lo major zel é interés los propósitos del govern en aquesta materia, cumplint estrictament las presents disposiciones y las contingudas en la real ordre de 17 de juny de 1881 que á aquest particular se contrauhen y puix aquet ministeri será inexorable en exigir á cada h́u lo mes estricto cumpliment de sos respectius debers.

SECCIÓ AGRONÓMICA.

CONGRÉS NACIONAL D' AGRICULTORS EN VALENCIA

Los temas que han de discutirse en lo Congŕs agronómich que ha de celebrarse en Valencia durant las próximas firs de Juliol son tots importants.

Las sessions que 's celebrarán en lo Paraninfe de la Universitat, serán cuatro, y en ellas se discutirán los temas següents:

1.er ¿Es convenient que la elaboració dels vins se practiqui pe 'ls mateixos viticultors, ó sería preferible separarla per complert de las operaciones agrícolas?

¿Millorarian aixís las qualitats del vi, produhintlo al mateix

temps ab mes economia, facilitant la unificació de tipus y adaptant sas condicions á las exigencias dels mercats?

2.^{on} Estat actual del cultiu horticola en Espanya, y ab especialitat en las provincias de Llevant.

Modo de perfeccionarlo en la horta de Valencia y d'estendre'l á altres comarcas.

3.er Estudi de la producció de blats en las diferentes regions d'Espanya, resto d'Europa y América.

¿Convé son cultiu en Espanya, y singularment en la regió valenciana, baix lo punt de vista económic?

Necessitat de capitals y adobs econòmichs pera aquesta producció.

4.^{rt} Medis mes efficassos pera fomentar la població rural y la constitució de tancats acasarats, evitant la parcelació excessiva de las fincas agrícolas.

Además podrán presentarse memorias ó altres escrits sobre aquets temas:

5.^{nt} Necessitat d'adobs especials pera cada cultiu y terreno. Medis pera obtenirlos, utilisant los elements de que disposa l'agricultor en sa explotació y 'ls que puga importar.

6.^é ¿Sería convenient l'establiment d'esplotacions agrícolas-modelo en diferents punts d'Espanya, dirigidas per enginyers agrónomos que per llarch plasso, ab fondos del Estat y ab participació considerable en los beneficis d'esplotació, possessin de manifest en las comarcas ahont s'instalín lo que un cultiu inteligent pot produhir?

7.^é ¿Sería ventatjós en la regió valenciana reduhir á cultiu intensiu lo garrofer y la olivera?

Además se prepara un concurs d'aradas en la Estació enológica de Sagunto, pera 'l qual la Societat económica de Valencia ha concedit pera esser adjudicats en dit concurs, una medalla de mérit, daurada; altre d'igual classe, de plata, y altra de progrés, de plata també.

Hi ha la esperansa de que pugan adjudicarse, además de las medallas ofertas per la Económica y Societat d'Agricultura, alguns premis en metálich als treballadors que mes se distinguescan en lo maneig de las aradas.

Aquet concurs d'aradas se celebrará probablemente lo dia en que fajan una excursió á Sagunto los individuos del Congrès d'Agricultors, que durant la fira se celebrará en Valencia, puix se tracta d'organisar una agradable expedició á Sagunto pera visitar la Estació, presenciar lo concurs d'aradas, al que avans nos referiam, y pot ser visitar una exposició de rahims que's diu preparará ab aquest objecte la zelosa Societat vini-vitícola.

No hi ha pas cap dubte que Valencia ha entrat de plé en lo camí del avens y millora dels productes de la terra, per quant continuament la veyém activa en aquest important ram de nostra nació; no descuydant hora ni moment pera millorar la sort de la seva agricultura, com acaba de demostrarho ab la obtenció d' una de las quatre Granjas-modelo creadas pel Govern.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

VINYA SALVATJE

D' un article que ab aquest titol publica *El Constitucional* de Girona, 'n trayém lo següent:

«Hem recullit alguns datos curiosos sobre las vinyas d' origen salvatje, que trasmetém á nostres viticultors y al públich en general, com nova esperança pera substituir nostres ceps arrebatats per la voracitat de la *filoxera vastatrix*, ja que sembla están destinats á sucumbir dintre d' un plasso relativament curt, sense que 'l problema plantejat de reposarlas ab rassas americanas resistentes, oferesca avuy bastanta seguretat, pera calmar la ansietat que 's desperta y creix en l' ánimo de nostres viticultors, en vista dels funestos efectes que deploran ja alguns y del imminent perill que amaga als demés.»

Després d' una munió de detalls llarguissims, mes avall afegeix:

»Fins avuy, y ho dihéu ab sertiment, ningú pot envanirse d' haver donat un pas ferm y certer pera destruir la filoxera, ni sisquera oposar la valla en sa invasió destructora. De gran mereixement, son, no obstant, los estudis, probas y sacrificis consagrats á aquest fi, y mereixen felicitacions y agraphiment de la societat entera, los homes de bona fé que, abnegats pe 'l bé públich, axís lo sabi, com lo funcionari, lo facultatiu, lo práctic y fins l' últim operari, cada hú en sa esfera d' acció, s' han pres-

tat generosament á combatrela, encara que l' éxit no haja coronat son intent.»

Condensa l' article ab las següents terminants conclusions:

»1.ª Que la vinya salvatge de Sudán aclimatada en Conxinxina es una esperansa pera reconstituhir nostres vinyats.

2.ª Que deu abandonar-se 'l sistema d' arrancar y cremar ceps atacats, perque accelera la propagació de la filoxera.

3.ª Que las zonas d' incomunicació ó d' observació y defensa no evitan la invasió d' aquesta plaga.

4.ª Que 'l cost dels insecticidas, fan impossible son ús en Espanya.

6.ª Que si l' Estat no ajuda al viticultor, tindrà que abandonar sas vinyas á la filoxera.

7.ª Que la filoxera destruirá irremissiblement totas las vinyas, á no sobrevenir un remey desconegut, y

8.ª Que la substitució de nostres ceps per altres americans resistents, es un problema á resoldre, qual conveniencia la han d' indicar los resultats.»—J. P. y S.

PRECEPTES PRÁCTICHS

PERA 'LS ENCARREGATS DE LAS CALDERAS

Lo president de la Junta Canadiense d' Inspecció de vapors ha publicat lo següent códich de reglas pera que servescan de guia als encarregats de las calderas de vapor, las quals creyem molt útils y oportunas, ara que som al temps d' asar las máquinas pera treure aygua.

1.ª Pera *engendrar vapor* deurá escalfarse la caldera gradualment, si es practicable, los focs, deurán encendre 's durant la nit. Pera fer vapor de l' aygua freda s' ha de tardar quatre horas; las calderas se destruheixen molt aviat cuan se vol obtenir vapor en poch temps.

2.ª Lo *foch* deurá conduhirse gradualment usant la pala las menos vegadas possibles.

3.ª La *alimentació* deu esser regular y constant.

4.ª Lo *tubo indicador* del nivell deurá tenirse lliure, y probar cada quart las *axetas*.

5.ª Las *válvulas de seguretat* deurán alsarse al menos una vegada cada día y moure 's sempre avans d' engendrar vapor.

6.ª Cuan *baixi massa lo nivell del aygua* s' apagará 'l foch, trayentlo ó tirant cendra sobre d' ell, pero sense tirarhi may aygua.

7.ª Las *sangrias* de las calderas no deuen may practicarse ab vapor, sino deixant corre l' aygua si es possible, apagant avans tot lo foch.

8.ª Tota composició que s' usi pera *disminuir las incrustacions* deurá introduhirse ab la bomba d' alimentació exclusivament.

9.ª Com *reglas generals* s' observarán los principis següents: Las calderas deurán tenirse netas interior y exteriorment y sense que vessi gens.

May deu tirarse aygua en los forns.

Ab presions altas se mourán molt suaument las *válvulas de seguretat*.

Cuan se presenti escuma ab la ebullició, que impidesca la comprobació del nivell, se disminuirá 'l foch y si es necessari 's parará la máquina.

INDICACIONES ÚTILES SOBRE CORRETJAS DE TRANSMISIÓN.

1.ª Las corretjas de transmissió produheixen millor acció cuan son horizontals, inclinadas y llargas, que cuan son verticalls y curtas.

2.ª Las corretjas curtas necessitan estar mes tivas que las llargas. Una corretja llarga, que treballi horizontalment augmenta sa acció en son pés.

3.ª Si la distancia entre las curriolas es molt gran lo pes de la corretja produheix un arch, que pren un moviment vibratori perjudicial á la mateixa corretja y á la maquinaria, essent ademés causa de grans frechs del eix contra 'ls soports.

4.ª Deu tenirse cuydado que las corretjas juguin lliure y facilmente pera evitar que s' estripin los forats del empelt; també evita aixó lo rápit desmillorament dels coixinets de bronzó.

5.ª S' assegura que cuan la corretja 's coloca de manera que la cara del grà vaja en contacte ab la curriola, tira un 30 per 100 mes que cuan la toca per la cara de la carn. La esperiencia sembla comprobar aixó; però cuan se desitji que las curriolas treballin d' aquesta manera deurá espressarse aixís al demanarlas pera que 'ls rematxos se coloquin convenientment.

6.ª Cuan se desitji trametre una gran forsa per corretjas, poden cubrirse las curriolas ab cuyro. Aixó permet que las cor-

retjas treballin molt fluixas y se 'ls hi dona aixís un 25 per 100 mes de durada.

7.ª Las corretjas deuen estar ben protegidas de la humitat y també del vapor perdut.

8.ª Cuan las corretjas degan treballar en llocs humits deuran ésser impermeables.

9.ª Tot operari cuydadós deu repassar sas corretjas cada quatre mesos; netejarà la brutícia ab savó y aygua calenta; després las aixugarà ab un drap y mentres estigan encara humidas las fregarà ab oli de castor, lo qual es immediatament xuc-clat pe 'l cuyro. L' oli de castor ofereix la ventatja d' impedir que las ratas ataquin las corretjas.

10. Al colocar una corretja 's cuydarà que l' empelt vaja en direcció del moviment de la curriola y no en sentit contrari.

11. Al foradar una corretja pera empeltarla es convenient un punxó oval, posant lo diàmetre major del punxó en sentit del llarch de la corretja, de manera que 's talli lo menos possible de sa secció efectiva.

12. L' empelt deurà comensarse á cusir en lo centro de la corretja tenint cuydado de mantenir las extremitats paralelas y cusir tots dos costats ab igual forsa. La costura no deurà encreuharse en lo costat de la corretja que dega anar en contacte ab la curriola. Tiras de cuyro primas y fortas es l' únich que deu usarse.

13. Es convenient colocar los eixos y màquines de manera que las corretjas surtin en direccions oposadas, puix aquesta disposició alivia 'ls soports del gran frech que resultaria si totes las corretjas tiressin del eix en un sentit.

14. A ser possible, la maquinaria deurà estar colocada de manera que la acció s' exercesca desde la part superior del motor á la superior de la curriola de transmissió.

15. Las corretjas no deuen may sobrecarregarse. Un operari cuydadós pot fer durar molts anys una corretja que no 'n duraria un si 's descuydés.

SECCIÓ DE VARIETATS

LO GIRASOL

Es una planta de la qual s' obtenen molts recursos per las variadas aplicacions que té á diversos usos industrials, y aixís, á Russia, son cultiu está molt desenrotllat, y produheix gran rediments.

Es planta que vegeta bé en diverses regions de nostra Península, y aixís sols cridarém la atenció sobre 'ls productos que suministra.

De son tany s' obtenen unas fibras com la seda, y las flors son molt buscadas de las abellas, que ab aquest aliment produheixen mel y cera de gran pureza y excel·lenta classe. La llevor es propia pera l' aliment del bestiar, y ab aquesta alimentació engreixan molt los moltons, porchs, coloms, cunills y gallinas, á las quals agrada molt aquesta llevor, y de la que s' extrau un oli molt propi pera fabricar savó superior. La materia que queda després d' extret l' oli, es també aprofitada pe'l bestiar. S' obté 18 per 100 d' oli, clar é incoloro, que s' exporta en Russia, al preu de 260 pessetas la tonelada, utilisanse pera diversos usos, un d' ells pera aliment.

Las plantacions poden ferse en solchs distants de mitx metro á un metro. Cada planta produheix unas 4.000 llevors; la flor principal dona generalment de 100 á 1.000, y molt menos las laterals. La quantitat de llevor augmenta molt disminuhint lo tamany de las plantas, y també es major cuant mes assolejada está la planta.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Influencia de la llum sobre 'l rahim.—Lo doctor Albert Levi acaba de publicar lo resultat de sas investigacions empresas en 1879, sobre la influencia de la llum en la maduresa del rahim, y ha deduhit, al cap de moltes esperiencias que 'ls grans exposats á la llum solar contenen molta més quantitat de sucre y menos ácid que 'ls que están á l' ombra.

Lo rahim que reb los raigs del sol, conté 3'79 per 100, terme mitx, més sucre, y 1'23 per 100 menos d' ácid. Aquest dato pot servir pera calcular préviament lo valor aproximat d' una brema; no en quantitat, sino en riquesa sacarífera, quan se conega la suma de llum directa que rebi un terreno y la climatología de la estació.

Invasió filoxerica.—Per carta que tenim á la vista, se 'ns diu que la filoxera ha destruhit las vinyas que existeixen escampadas en las montanyas de las Gabarras (que en sa major part se componen de suredas) y separan l' Ampurdá de la Selva y Plá de Gerona; essent per lo tant imminent la invasió de la filoxera en aquestas últimas encontradas, aproximantse al pas del Montseny. En lo demás del Ampurdá, las vinyas gayre bé totas mortas.

Devant de tot aixó, ¿qué 's fá? Absolutament res per part del govern.

Nova real ordre —Per R. O. setxa 12, s' ha disposat que per la Direcció del ram se previngui als governadors que recordin als alcaldes, pera que á sa vegada ho comuniquin á sos vehins, la obligació de posar en son coneixement lo més lleuger indici d' aparició filoxérica en sos respectius termes y la conveniencia de que 's constituheixin associacions de defensa que facilitin la comunicació entre ellas y 'l ministeri. La direcció disposará que sas delegacions en las provincias invadidas facilitin lo sulfuro de carbono á preu de cost als agricultors que l' apliquin á sas vinyas estudiant lo medi d' abaratir son trasport y fent per estendre l' us d' aquest agent ó del que ab ventatja 'l substituheixi.

Las estaciones antifiloxéricas que en breu s'instalarán en las provincias invadidas, serán además de centres d' experiments, gabinets de consulta, y las Juntas provinciales de defensa farán que 's celebren periódicament conferencias públicas pera ilustrar la opinió.

Honoraris de Registre.—Convensut lo ministre de Gracia y Justicia de la necessitat de substituir l' aranzel dels registradors de la propietat, per altre que tingui per base 'l valor de la finca ó dret, objecte de l' operació que 's verifica en lo registre, evitant fixar los honoraris ab relació al número de ratllas que s' escriuhen, ha cregut que no devía dilatarse per mes temps la reforma, qual objecte no deu esser sols evitar los abusos á que dona lloch lo vigent aranzel, sino també fer que acabi la desproporció que avuy s' observa en los productes dels registres, procurant que 'ls funcionaris que 'ls serveixen, cobrin los honoraris corresponents á sa idoneitat, á sa carrera, á son treball y á la severa responsabilitat que se 'ls hi exigeix, sense que per aixó contrastin sas utilitats ab la modesta retribució que obtenen los demás funcionaris que cobrin sos habers directament del Estat. A aqueix efecte 's fixa en lo projecte que publica la *Gaceta* 'l máxim dels honoraris que han de percibir per las operacions de registre y certificaciones relativas á cada finca ó dret.

Se restableix també l' inscripció en tota sa integritat, de manera que cada una continga totas las circunstancias que pera sa validés exigeix la ley, evitant aixís tenir que acudir á inscripciones d' altrás fincas pera conèixer l' estat de la que 's tracta.

Tenint en compte l' impossibilitat de consignar en lo pressupost de gastos la cantitat necessaria pera adquirir 474 casas-arxius que son necessarias, se proposa en los articles tercer, quart y quint que part dels honoraris que han de percibir los registradors, se destinin á l' adquisició ó construcció de casas-arxius en que puguin establirse d' un modo permanent las oficinas.

Nova malaltia de la vinya.—En Montpelier (Fransa) s' ha descobert un nou enemich del cep.

Lo paràssit, al que s' ha batejat ab lo nom de *antranaris punteada*, se desarrolla entre las células de la escorsa de las ramas y entre 'ls teixits de las fullas y ataca singularment als ceps de procedencia americana.

No 'ns faltava mes que aquest pera aumentar lo número d' insectes que devoran la vinya.

Oli-Roux.—Donat l' estat de sequera y segons las instruccions publicadas en lo número anterior sobre la aplicació del *Oli-Roux*, creyém convenient recordar que es necessaria als mayols, que 's van sometre al referit procediment.

CULLITAS Y MERCATS

Arrossos, (Tortosa.)—Tenim de manifestar una nova alsa en dit article, motivada per las vendas que 's fan ab destí á Catalunya y Aragón, habentse verificat la setmana anterior demandas una mica regulars, que si aixís continuan, produhirán nova alsa en los mateixos. Agotantse las existencias en esclofolla, y consumintse las que estavan en mans dels especuladors, no seria estrany que prenguessin favor aquesta setmana.

La cullita 's presenta ab bons auspícis, á pesar de que 'l vent d' aquets dias passats ha castigat bastant las plantas posantlas en situació una mica

crítica; però no obstant, hi ha motius fundats pera suposar se rehabilitaràn.

Olis.—La setmana anterior han revestit mes importancia las demandas de Barcelona, lo qual, y motivat á las molt pocas entradas que 's verificaren en l' altre, han produhit una alsa d' un ral per cantí en las classes llampant superior, gin y pila superior.

Blats.—Poca importancia han ofert las operacions en la setmana anterior. Las classes superiors de blat extranjer son molt buscadas pagantse á bons preus los que surten á la venda. Algunas partidas s' han realisat á 20 y $\frac{1}{2}$ pessetas la quartera, però son classes superiors.

Los blats del pais han granat molt bé, y esperan los propietaris utilizar preus que feya molts anys no havian alcansat. Sabém d' alguns punts, que 'ls resultats han sigut satisfactoris, y están plenament satisfets los pagesos pe 'ls bons rendiments. A horas d' ara potser ja haurán comensat á sortir á la venda algunas partidas, que conseguirán de 16 á 17 pessetas la quartera.

Fabas.—La setmana passada s' efectuaren algunas compras de fabas de 11 á 11 y $\frac{1}{2}$ pessetas la quartera, però encara no poden fixarse preus per haverhi pocas partidas en venda. La cullita de monjetas, cacahuets, fabas, fabons y ciurons petits, se presenta molt bé, podentse casi assegurar, que será una de las mes abundants que haurá resultat de pochi anys en aquesta part.

Garrofas.—De 16 y $\frac{1}{2}$ á 17 rals lo quintá en magatzem.

Insistent los propietaris y especuladors en no voler cedir sas existencias als preus dels compradors, las operacions de la setmana anterior foren pocas, ó per millor dir, nul·las; podent molt facilment succehir, que no conseguint los preus que ells pretenen y no habenthi demanda dels punts consumidores, per obtenir las d' altres punts á preus mes ventajosos, se veurán en la necessitat de cedirlas quan estarán aprop de la cullita, á preus molt mes baixos que avuy, puix segons noticias adquiridas d' alguns punts productors, la cullita 's presenta escellent y 'l fruyt será molt bó y mes superior en qualitat, que l' any passat. Deuhen, donchs, obrar ab molt càlcul los magatzemistas y cedir sas existencias als preus corrents, puix de lo contrari, se veurán justament contrariats en sas enganyosas esperansas.

Tremp.—Una petita pluja ha aliviat una mica la sequera espantosa que 'ns cremava. Las plantas totas somriuhen, però de totas maneras la cullita de grans es nul·la; la del vi, mes que dubtosa, y la del oli, negativa.

Taronja (Inglaterra.)—Los culliters de taronja que voluntaria ó forzosament han conservat la fruyta en sos arbres, trovan actualment compensació en lo preu á las pérduas sufertas per la cayguda del fruyt. Los que s' han decidit á esportarla per son compte, fent una bona selecció y confeccionantla esmeradament, veuhen arribar la fruyta en bon estat á Inglaterra, ahont las caixas venudas en las últimas subastas s' han pagat de 25 á 30 schelins, y en los Estats-Units fins 13 y 14 duros.

Aixó demostra que quan s' envia la fruyta ben acondicionada pera que resista la navegació, y 'ls arribos no son desproporcionats al consum, s' obtenen bons preus, lo qual deu ser motiu pera que 's procuri en lo possible normalisar la esportació als mercats inglesos.

Hortalissas (Gandia.)—Continua en augment la venda y esportació d' hortalissas en lo mercat de Gandia.

Heus aquí 'l número de kilógrams que s' han venut en la setmana anterior.

Monjetas tendras, 20,000 kilógrams.—Sebas, 66,250.—Monjetas verdas, 31,875.—Patatas, 77,250.—Picants, 500.—Pebrots verts, 20,625.—Tomatechs, 225,000.—Pomas, 20,625.

Y s' han esportat desde 'l 9 al 16 del corrent las següents cantitats d' hortalissas:

Pel ferro-carril, 382,000 kilógrams.—Per mar, 188,000.—Per carros y caballerías, 378,125.—Total: 948,125.

La esportació durant la setmana passada ha arribat á prop d' un milió de kilógrams, en aquesta forma; pe 'l ferro-carril 30,560 arrobas; per mar; 14,640; per carros y caballerías 30,250.

L' article de que 's vengué major quantitat fou lo tomátech, realisant-se operacions per 18,000 arrobas, lo qual es dato pera apreciar la estensió de son cultiu.

En dita setmana 's presentaren ja pomas, de las que 's vengueren 1,650 arrobas, al preu de 4 á 5 rals arroba.

Es tan gran la afluencia de llauts que han acudit á carregar tomátechs pera Barcelona y Fransa, que es agradable la vista d' aquella platja, ahont hi ha fondejats mes de 200 barcos; dita hortalissa está abundant y alsansa regular preu.

Olis (Valencia).—Cap variació notable podém senyalar en aquell mercat durant lo curs de la quinzena última.

Los olis superiors del país continuan venentse entre 40 y 41 rals las classes mes selectas, y de 38 á 39 rals las regulars.

Las demandas pera l' exterior son de poca importancia, puix se confia que la situació del mercat millori, tota vegada que la major part de las fábricas del Nort d' Espanya fan demandas pera confeccionar las especiales conservas que per sas bonas condiciones poden competir ab las millors del estranjer.

Segueixen essent favorables las noticias de la molta cullita; aquesta circunstancia y la falta de demandas de vins en los punts de producció, influheixen poderosament pera que 'ls olis se sostingan.

Se continuan collocant los olis de Tortosa de primera als preus de 36 y 37 rals los 10 kilos, y los del Maestrat pera las fábricas de savó, de 32 á 33 rals los 10 kilos.

La marxa de la molta cullita inmillorable.

D' Andalucía escassejan las existencias, á pesar de que en aquest gran centro productor han baixat los olis, puix als preus que pretenen aquells culliters, no poden competir ab los olis del Maestrat.

Se coneixen algunas vendas d' aquet producte, que s' ha colocat de 34 á 50 y de 35 á 50 los 10 kilos, segons qualitat de classes. Los de Maní ó cacahuet sense operacions conegudas.

REVISTA VINÍCOLA

Molta calma en los vins flachs y de poch color. Bastanta fermesa en los preus dels forts, encara que no 's fan gayres vendas de las pocas existencias que 'n quedan de la cullita última.

CALENDARI DEL PAGÉS

JULIOL

CUIDADOS DEL BESTIAR

Se ha de tenir present lo dit en lo mes anterior.

A pesar de que no hi ha regla ficsa respecte á la época de donar las ovellas, en rahó de que las necessitats que tingua lo ganader y las condiciones del país en que visquia, poden adelantarla ó atrassarla, no obstant se acostuma ferse en est mes y en lo següent.

La elecció de aquesta y dels marrans no es indiferent, si se volen lograr productos bons, tant per lo que mira á las carns, com per lo que respecta á las llanas. Per regla general uns y altres deuen reunir en major grau aquellas qualitats que's vol tiuguian y se millorian en las crias. Cuberta la ovella per marrá jove y que no servesquia á moltas, déu aïslarse de estas y dels moltons, per evitar los cops que li podrian ser funestos. Als 153 dias ó cinch mesos, sol parir, á qual fi convé estiguia aïslada. Tallat lo cordó del borrech, se l' acosta á la mare porque 'l llepi; si no ho fa, se li posará á sobre un poch de sal. Després de unas horas, convé donar á la mare un poch d' aygua tebia ab segó, farina, ordi, etc., y fer mamar al borrech. A est fi se l' acompanya al mugró, apretantlo antes y fent surtir una mica de llet.

Los borrechs se castran als 15 dias de nascuts y se desmaman als dos mesos, separantlos de las mares. N' hi ha que comensan á menjar als 18 dias.

Los borrechs prenen lo nom de *corders* al cap de un any, de primals al cap de dos, de tersats al cap de tres, y de moltons luego després.

La época del esquilament varia, pero per regla general sol tenir lloch en lo mes de maig.

Las qualitats que deuen tenir los marrans, son coll y cap grossos, nas xato, front ample, orellas cubertas de llana, cos llarch, ancas amplas y las parts molt grossas y lo mes cubertas possible de llana.

La ovella déu tenir lo cap mes llarch y afilat que 'l mascle, llo mes ample, ventre mes abultat, camas mes finas y mes curtas, y mamellas grossas. Als dos anys se sol posar en cria fins als sis ó mes.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.